

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Karla Šimky a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobců: a) JUDr. T. K., b) JUDr. H. K., oba zastoupeni Mgr. Tomášem Krejčím, advokátem se sídlem Špitálka 539/23e, Brno, proti žalovaným: 1) **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno, 2) **Magistrát města Brna**, se sídlem Dominikánské náměstí 196/1, Brno, proti rozhodnutí žalovaného 2) ze dne 23. 7. 2024, čj. MMB/0579332/2024, a proti sdělení žalovaného 1) ze dne 9. 4. 2025, čj. JMK 37483/2025 OKSÚ, o kasační stížnosti žalobců a) a b) proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 7. 2025, čj. 62 A 37/2025-24,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 7. 2025, čj. 62 A 37/2025-24, **se** v části výroku I., jímž byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného 2) ze dne 23. 7. 2024, čj. MMB/0579332/2024, a v části výroku II., jíž bylo rozhodnuto o nákladech řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného 2) ze dne 23. 7. 2024, čj. MMB/0579332/2024, **ruší** a věc **se v tomto rozsahu vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ve zbytku **se** kasační stížnost **odmítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o té části kasační stížnosti, která byla odmítnuta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobci a) a b) se žalobou podanou dne 22. 6. 2025 domáhali zrušení společného souhlasu Magistrátu města Brna [také jako žalovaný 2)] ze dne 23. 7. 2024, vydaného podle § 96a zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, pro stavbu „*Dostavba svislé zdvihadí plošiny k rodinnému domu*“, a dále sdělení Krajského úřadu Jihomoravského kraje [také jako žalovaný 1)] ze dne 9. 4. 2025, obsahujícího reakci na jejich podání označené jako odvolání proti tomuto společnému souhlasu, posouzené žalovaným 1) jako podnět k přezkumnému řízení.

[2] Krajský soud v Brně (krajský soud) žalobu odmítl. Uvedl, že proti společnému souhlasu lze podat toliko žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Na jeho soudní přezkum se po nabytí účinnosti zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon (dále jen stavební zákon), vztahuje zvláštní jednoměsíční lhůta pro podání žaloby podle § 306 odst. 1 tohoto zákona. Ačkoliv žalobci tvrdili, že jim společný souhlas (coby opomenutým účastníkům správního řízení) nebyl doručen, z obsahu jejich vlastního podání ze dne 27. 1. 2025, jímž se domáhali jeho zrušení, i ze žaloby podle krajského soudu plyne, že se o vydání společného souhlasu dozvěděli nejpozději dne 9. 1. 2025, kdy jim bylo doručeno sdělení žalovaného 2).

[3] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba podaná dne 22. 6. 2025 byla i při zohlednění tohoto nejzazšího možného okamžiku seznámení se s napadeným rozhodnutím (9. 1. 2025) podána zjevně po uplynutí zákonné lhůty. V části směřující proti společnému souhlasu proto žalobu odmítl jako opožděnou.

[4] Pokud jde o sdělení Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 9. 4. 2025, jímž bylo žalobcům oznámeno, že přezkumné řízení na základě jejich podnětu nebude zahájeno, nejde podle krajského soudu o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., neboť sdělení žalobcům do jejich veřejných subjektivních práv nijak nezasahuje. Nejedná se ani o nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Žalobu proto v této části odmítl jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s.

II. Argumentace účastníků řízení

[5] Proti usnesení krajského soudu brojí žalobci (stěžovatelé) kasační stížností, jejíž důvody lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[6] Podle stěžovatelů je pro posouzení včasnosti žaloby rozhodující určení okamžiku oznámení rozhodnutí ve smyslu § 306 odst. 1 stavebního zákona. Zdůrazňují, že i když tento předpis stanoví kratší, jednoměsíční lhůtu k podání správní žaloby, neupravuje způsob oznamování rozhodnutí stavebního úřadu, a je proto nutno vycházet z obecné úpravy obsažené v § 72 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, popř. v § 72 s. ř. s.

[7] Pro počátek běhu lhůty je rozhodující řádné oznámení rozhodnutí, typicky doručením stejnopisu jeho písemného vyhotovení, nikoli samotná právní moc či pouhá vědomost účastníka o existenci rozhodnutí. Stěžovatelé připouštějí, že se dozvěděli o vydání společného souhlasu, avšak namítají, že jim nikdy nebyl řádně oznámen zákonem předvídaným způsobem, protože jim nebylo doručeno jeho písemné vyhotovení, a společný souhlas tak nemají k dispozici. Smyslem doručování rozhodnutí je podle

pokračování

stěžovatelů umožnit účastníkovi seznámit se s jeho obsahem a odůvodněním (nikoli s pouhou jeho existencí), a teprve na tomto základě uplatnit kvalifikovanou procesní obranu.

[8] Pokud by byl za oznámení považován již samotný poznatek o existenci rozhodnutí, došlo by podle jejich názoru k zásahu do práva na soudní ochranu garantovaného čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Z těchto důvodů stěžovatelé uzavírají, že společný souhlas jim nebyl řádně oznámen, lhůta k podání žaloby podle § 306 odst. 1 stavebního zákona jim dosud nezačala běžet, a žaloba byla proto podána včas.

[9] Žalovaný 2) se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je přípustná a lze ji projednat.

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí, jímž byla žaloba odmítnuta, přichází v úvahu pouze kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby. Nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. může obecně spočívat v nesprávném posouzení právní otázky soudem, v nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, zejména skutkových, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek, že došlo k odmítnutí návrhu, a tím i odmítnutí soudní ochrany, ač pro takový postup nebyly splněny podmínky (rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2016, čj. 6 As 2/2015-128, bod 39).

[13] Stěžovatelé argumentačně brojí toliko vůči závěru krajského soudu o opožděnosti žaloby proti společnému souhlasu, nikoli proti odmítnutí žaloby ve vztahu ke sdělení žalovaného 1) ze dne 9. 4. 2025.

[14] Krajský soud příléhavě aplikoval usnesení rozšířeného senátu ze dne 17. 9. 2019, čj. 1 As 436/2017-43, č. 3931/2019 Sb. NSS, bod 33, podle kterého souhlasy vydávané podle stavebního zákona (z roku 2006) nepředstavují rozhodnutí ve smyslu § 67 správního řádu, ale jsou způsobilé být předmětem přezkumu v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. Správně tedy krajský soud uzavřel, že proti společnému souhlasu je možné podat přímo správní žalobu.

[15] Pro určení, zda byla žaloba podána včas, je nutné zjistit, od kterého dne počala lhůta pro její podání běžet. Obecné pravidlo stanoví § 72 s. ř. s., podle kterého lze žalobu podat ve lhůtě počítané ode dne, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem. Ustanovení § 306 odst. 1 stavebního zákona stanoví zvláštní délku lhůty (jeden měsíc oproti obecným

dvěma), ale ve vztahu k počátku jejího běhu obsahuje obdobnou formulaci jako § 72 odst. 1 s. ř. s.; lhůta plyne poté, kdy bylo žalobci rozhodnutí oznámeno.

[16] NSS již ve své judikatuře dovodil, že oznámení v sobě musí zahrnovat nejen informaci o tom, že bylo rozhodnutí vydáno, ale také vědomost o tom, co je jeho obsahem (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007-118, č. 1838/2009 Sb. NSS, body 57 a 60, či rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2018, č. j. 1 As 311/2017-37, body 64 a 65). Osoba se s rozhodnutím musí seznámit prokazatelně a v rozsahu potřebném pro účelnou obranu proti němu. Nepostačí přitom povědomost o tom, že řízení probíhalo, ani že o faktu existence rozhodnutí osoba věděla. Okamžik, kdy se osoba měla možnost seznámit s obsahem rozhodnutí, které u soudu napadá, je určující pro počátek (a vlastně i konec) žalobní lhůty jak u osob, kterým podle zákona doručováno být mělo, tak u těch, kterým doručováno správně nebylo, neboť účastníky (resp. dotčenými osobami) řízení či postupu završeného žalovatelným aktem nebyly. Posuzování okamžiku faktického seznámení se s rozhodnutím je otázkou skutkovou. Lze dodat, že nelze-li s jistotou okamžik oznámení rozhodnutí určit, je třeba včasnost žaloby posoudit ve prospěch toho, kdo ji podal.

[17] Krajský soud vycházel z toho, že okamžikem seznámení se stěžovatelů se společným souhlasem je den, kdy je Magistrát města Brna [žalovaný 2)] přípisem o vydání tohoto rozhodnutí informoval, tj. 9. 1. 2025. Za rozhodný tedy pokládá ten den, kdy se stěžovatelé dozvěděli o existenci společného souhlasu. Stěžovatelé naproti tomu tvrdí, že se sice dozvěděli o vydání společného souhlasu, ten jim však nebyl řádně oznámen, protože jim nebylo doručeno jeho písemné vyhotovení, a lhůta k podání žaloby jim tedy dosud nezačala běžet.

[18] NSS ověřil, že stěžovatelé v žalobě skutečně uvedli, že se o společném souhlasu dozvěděli prostřednictvím sdělení Magistrátu města Brna dne 9. 1. 2025, v reakci na svůj podnět ke kontrole započatých stavebních prací ze dne 8. 11. 2024. Žalovaný 2) jim současně vysvětlil, že je za dotčené osoby nepovažoval a souhlas se záměrem vyžadoval toliko od (jiného) vlastníka sousedního pozemku. Dodal, že se nejednalo o řízení ve smyslu § 94j stavebního zákona z roku 2006, a proto nelze brát jejich podnět za odvolání opomenutého účastníka řízení.

[19] Jak NSS uvedl v rozsudku ze dne 2. 6. 2022, čj. 10 As 391/2021-39, bodě 17, pojem *dozvědět se o rozhodnutí* nelze ztotožňovat s pojmem *seznámení se s rozhodnutím*. Dozvědět se o rozhodnutí (v projednávané věci o společném souhlasu) znamená mít vědomost o tom, že rozhodnutí existuje. Seznámit se s rozhodnutím znamená mít vědomost o obsahu rozhodnutí, resp. o podstatných náležitostech rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2018, čj. 1 As 311/2017-37). Nelze vyloučit, že dozvědění se o rozhodnutí a seznámení se s rozhodnutím budou totožné okamžiky. Tyto okamžiky ale není možné ztotožňovat, aniž by bylo postaveno na jisto, že se opravdu udály v jeden moment.

[20] Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. III. ÚS 93/06, nelze po žalobci při podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu rozumně požadovat, aby již dopředu dokládal, že je jeho žaloba návrhem včasným. Povinností žalobce není předem

pokračování

oponovat všem představitelným rizikům případné opožděnosti žaloby a uvádět k tomu rozhodné skutečnosti. Žalobce nemůže předjímat budoucí názor soudu.

[21] Soud je proto povinen dát účastníkům řízení možnost vyjádřit se k otázce včasnosti žaloby, pokud mu o této otázce vzniknou pochybnosti, provést případně důkazy a následně znovu posoudit včasnost žaloby. Je vadou řízení s možným vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé, pokud soud bez dalšího sám zaujme stanovisko o opožděnosti podaného žalobního návrhu a žalobu odmítne a vychází při tom ze skutečností, které nejsou v řízení postaveny jednoznačně najisto (srov. rozsudky NSS ze dne 12. 8. 2010, čj. 7 Afs 63/2010-65, či ze dne 10. 1. 2019, čj. 1 As 382/2018-39).

[22] Krajský soud v projednávané věci bez dalšího zjišťování vycházel z předpokladu, že pokud se stěžovatelé dozvěděli o společném souhlasu (jeho existenci), rovněž se s ním seznámili. S ohledem na již uvedené však takto postupovat nelze. Povinností krajského soudu bylo nejprve postavit najisto, zda v okamžiku, kdy se stěžovatelé dozvěděli o existenci společného souhlasu, se také seznámili s jeho obsahem (tj. měli reálnou možnost se s ním seznámit). V tomto směru ovšem krajský soud žádné kroky neučinil. Odvolal se pouze na to, co bylo uvedeno v žalobě a jejích přílohách. Ani v jednom z podání přiložených k žalobě, ani ve správním spisu (který si zřejmě krajský soud ani nevyžádal) však nelze nalézt oporu pro závěr, že se stěžovatelé se společným souhlasem seznámili (tedy nikoli pouze dozvěděli o jeho existenci). Pro úplnost NSS dodává, že podle výše citované judikatury není z hlediska stanovení počátku běhu lhůty pro podání žaloby nutné, aby napadené rozhodnutí bylo stěžovatelům doručeno formálně bezchybnou cestou, jak se stěžovatelé v kasační stížnosti mylně domnívají.

[23] Prvotní podnět stěžovatelů vycházel z toho, že si všimli prováděných stavebních prací, a následně jejich argumentace podle všeho toliko reagovala na informace obsažené v přípisech správních orgánů. Ani z této komunikace nevyplývá, že by jim byl společný souhlas jakoukoli, i třeba i neformální cestou, zaslán. Jejich „odvolání“ sice míří proti společnému souhlasu, ale z jeho obsahu nelze dovodit, že by se stěžovatelé se společným souhlasem vskutku seznámili. Jejich argumentace spočívá v tom, že měli mít jako mezující sousedé možnost vyjádřit se k záměru, což se nestalo.

[24] Navíc i pokud by bylo z žaloby zřejmé, že jsou si stěžovatelé vědomi toho, co je obsahem společného souhlasu, nemuselo by to nutně samo o sobě znamenat, že se s jeho obsahem seznámili právě dne 9. 1. 2025. Tento okamžik mohl nastat i později, např. méně než měsíc před podáním žaloby. Protože se krajský soud dopustil pochybení, které mohlo mít vliv na zákonnost jeho závěru, že je žaloba proti rozhodnutí žalovaného 2) opožděná, NSS usnesení o odmítnutí žaloby zrušil.

[25] Ačkoli stěžovatelé formálně brojili proti napadenému usnesení jako celku, tedy i v rozsahu odmítnutí žaloby proti sdělení žalovaného 1) ze dne 9. 4. 2025, nepředložili v této části žádnou konkrétní kasační argumentaci. Protože kasační stížnost v této části neobsahovala důvody podle § 103 s. ř. s., odmítl ji NSS v tomto rozsahu jako nepřipustnou (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Jelikož je kasační stížnost částečně důvodná, NSS podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil výrok I. usnesení krajského soudu v části, v níž krajský soud odmítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného 2), a s tím související výrok II v části rozhodnutí o nákladech řízení o žalobě proti tomuto rozhodnutí a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku. V dalším řízení je povinen prověřit, zda a případně kdy se stěžovatelé prokazatelně seznámili s obsahem společného souhlasu. Poté znovu posoudí, zda byla lhůta pro podání žaloby zachována.

[27] V části směřující proti odmítnutí žaloby proti sdělení žalovaného 1) ze dne 9. 4. 2025 NSS kasační stížnost odmítl. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti v této části rozhodl podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. (byla-li kasační stížnost odmítnuta, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení).

[28] V dalším řízení rozhodne krajský soud také o zbývající části náhrady nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2026

Eva Šonková
předsedkyně

s
e
n
á
t
u